

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący)

SSN Marek Siwek

SSN Paweł Kołodziejski (sprawozdawca)

w sprawie **M. Z.**

skazanego z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 16 kwietnia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 22 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 45/24

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 października 2023 r., sygn. akt XII K 126/23

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o karze łącznej pozbawienia wolności (pkt III) oraz powiązanego z
nim rozstrzygnięcia z pkt IV i w tym zakresie przekazuje sprawę
Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Paweł Kołodziejski Igor Zgoliński Marek Siwek

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 19 października 2023 r., sygn. akt XII K 126/23, uznał M. Z. za winnego tego, że:

1. w nieustalonej dacie, jednak nie wcześniej niż 1 stycznia 2022 r. i nie później niż 23 stycznia 2023 r., w nieustalonym miejscu, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wbrew przepisom ustawy, dokonał przywozu znacznej ilości środków odurzających zaliczanych do grupy I-N i IV-N w postaci ziela konopi innych niż włókniste w ten sposób, że poprzez komunikator Telegram zamówił i zakupił od nieustalonej osoby w Stanach Zjednoczonych Ameryki ww. środki odurzające, wskazując adres dostawy B. K. ul. [...] W. Poland, które to środki odurzające zostały ujawnione:
 1. 13 stycznia 2023 r. w ilości 1.348,85 grama netto w Urzędzie Celno-Skarbowym w W. przy ul. [...] w przesyłce pocztowej nr [...] nadanej w Stanach Zjednoczonych Ameryki,
 2. w dniu 19 stycznia 2023 r. w ilości 906,25 grama netto w Urzędzie Celno-Skarbowym w W. przy ul. [...] w przesyłce pocztowej nr [...] nadanej w Stanach Zjednoczonych Ameryki,
 3. w dniu 23 stycznia 2023 r. w ilości 459,79 grama netto w Urzędzie Celno-Skarbowym w W. przy ul. [...] w przesyłce pocztowej nr [...] nadanej w Stanach Zjednoczonych Ameryki,
 4. w dniu 19 stycznia 2023 r. w ilości 436,46 grama netto w mieszkaniu przy ul. [...] w W., a wcześniej przesłane w przesyłce pocztowej nr [...] nadanej w Stanach Zjednoczonych Ameryki,

tj. popełnienia zbrodni z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k., za którą na podstawie art. 55 ust. 3

ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych grzywny po 40 zł każda (pkt 1);

5. w nieustalonym czasie, nie wcześniej niż 1 stycznia 2022 r. i nie później niż w dniu 19 stycznia 2023 r. w W. przy ul. [...], wbrew przepisom ustawy, udzielił nieustalonej osobie środka odurzającego zaliczanego do grupy I-N i IV-N w postaci ziela konopi innych niż włókniste w znacznej ilości 900 gramów w ten sposób, że pozostawił we wcześniej umówionym miejscu – altance śmietnikowej, paczkę z ww. środkami odurzającymi, które następnie nieustalona osoba odebrała, tj. popełnienia występku z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k., za który na podstawie art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 3);
6. w dniu 19 stycznia 2023 r. w W. przy ul. [...] w mieszkaniu numer [...] wbrew przepisom ustawy posiadał znaczną ilość środka odurzającego zaliczanego do grupy I-N i IV-N w postaci ziela konopi innej niż włókniste o wadze 436,46 grama brutto, czyniąc tym samym przygotowania do wprowadzenia przedmiotowych środków do dalszego nielegalnego obrotu, tj. popełnienia występku z art. 62 ust. 2 w zb. z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k., za który na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności (pkt 5);

Jednocześnie na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynów w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec M. Z. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 7), na poczet której zaliczył

okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt 8). Ponadto na podstawie art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynów w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec niego świadczenia pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5.000 zł – w związku ze skazaniem za czyn z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 2), w wysokości 3.000 zł – w związku ze skazaniem za czyn z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 4) oraz w wysokości 2.000 zł – w związku ze skazaniem za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 6). Na podstawie art. 43b k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynów w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł także wobec M. Z. środek kamy w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie go na stronach internetowych Sądu Okręgowego w Warszawie i Prokuratury Krajowej na okres 1 miesiąca (pkt 9). Wyrok zawierał również orzeczenie przepadku (pkt 10), zwrotu dowodów rzeczowych (pkt 11) oraz rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu (pkt 12).

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej przez obrońcę M. Z., Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 22 maja 2024 r., sygn. akt II AKa 45/24:

1. zmienił wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że :
1. uchylił orzeczenie o karze łącznej zawarte w pkt 7 wyroku;
2. uchylił orzeczenie zawarte w pkt 5 wyroku skazujące ww. za występki z art. 62 ust. 2 w zb. z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. i w tym zakresie, na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. postępowanie umorzył (pkt I);
3. w pozostałym zaskarżonym zakresie wyrok utrzymał w mocy (pkt II);
4. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia czynów w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec M. Z. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu nową karę łączną 3 lat i 1

miesiąca pozbawienia wolności (pkt III), na poczet której zaliczył ww. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie (pkt IV).

Wyrok zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych za obie instancje (pkt V).

W dniu 24 grudnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego, który wymieniony wyżej wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie zaskarżył na niekorzyść M. Z. w części dotyczącej wymierzenia kary łącznej 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego – art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2023 r., polegające na połączeniu dwóch kar jednostkowych pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 3 miesięcy oraz 8 miesięcy, a następnie w ich miejsce orzeczenie kary łącznej 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności, a więc w wymiarze niższym niż przewidzianym przez ustawodawcę, który nakazywał jej ukształtowanie powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, czyli w wymiarze nie niższym niż 3 lata i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

W konsekwencji tak sformułowanego zarzutu, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części tj. pkt III oraz powiązanego z nim pkt IV i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. i uwzględnienie w całości.

Na wstępie przypomnieć należy, że art. 86 § 1 k.k. określa granice w jakich orzeka się karę łączną. Stanowi on, że „sąd wymierza karę łączną w przedziale powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy (...)”. W tym zakresie treść przywołanej normy prawnej pozostaje niezmienna począwszy od chwili popełnienia przypisanych M. Z. przestępstw, aż do chwili

obecnej. Jednocześnie w judykaturze nie budzi wątpliwości, że wymierzenie kary łącznej z niedochowaniem warunków określonych w art. 86 § 1 k.k., tj. poniżej lub powyżej zakreślonych tam ram, stanowi rażące naruszenie prawa materialnego i zawsze ma, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., istotny wpływ na treść orzeczenia (zob.m.in. wyrok SN z dnia 9 listopada 2022 r., V KK 317/22), albowiem w takiej sytuacji skazany ponosi dolegliwość inną niż została przewidziana w ustawie, tj. zbyt łagodną albo zbyt surową (wyrok SN z dnia 13 października 2016 r., IV KK 176/16). Stwierdzenie w postępowaniu kasacyjnym, że orzeczenie obarczone jest tego rodzaju uchybieniem skutkuje zatem koniecznością jego uchylenia. Tego typu sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie.

Po uchyleniu przez sąd odwoławczy rozstrzygnięcia sądu *meriti* zawartego w pkt 5, na mocy którego M. Z. został skazany za występki z art. 62 ust. 2 w zb. z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 2 k.k. i umorzeniu w tym zakresie postępowania karnego, do połączenia nowym węzłem kary łącznej pozostawały dwie kary pozbawienia wolności, tj. kara 3 lat i 3 miesięcy orzeczona za zbrodnię z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. (pkt 1 wyroku sądu *a quo*) oraz kara 8 miesięcy orzeczona za występki z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (pkt 3 wyroku sądu *a quo*). Zgodnie z art. 86 § 1 k.k. Sąd Apelacyjny w Warszawie mógł zatem wymierzyć M. Z. nową karę łączną pozbawienia wolności w przedziale od 3 lat i 4 miesięcy do 3 lat i 11 miesięcy. Tymczasem orzekł ją w wymiarze 3 lat i 1 miesiąca, a więc poniżej dolnego progu przewidzianego w tym przepisie. Nie budzi zatem wątpliwości, że sąd odwoławczy dopuścił się rażącej obrazy art. 86 § 1 k.k., które to uchybienie miało istotny wpływ na treść orzeczenia. Skazany poniósł bowiem dolegliwość łagodniejszą od tej, która została przewidziana w ustawie.

Z tych też przyczyn koniecznym było uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie w zaskarżonej części, tj. co do orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności (pkt III części dyspozytywnej) wraz ze związanym z nim rozstrzygnięciem dotyczącym zaliczenia na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności (pkt IV części dyspozytywnej) i w tym zakresie przekazanie sprawy temu sądowi do

ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Postąpienie takie było możliwe, albowiem kasacja Prokuratora Generalnego wniesiona została przed upływem roku od daty uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku (*vide* art. 524 § 3 k.p.k.). Procedując powtórnie Sąd Apelacyjny w Warszawie będzie zobowiązany do respektowania wynikających z treści art. 86 § 1 k.k. granic wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności i winien ukształtować rozstrzygnięcie mając jednocześnie na uwadze kierunek apelacji i zakaz *reformationis in peius*.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[r.g.]

Paweł Kołodziejski Igor Zgoliński Marek Siwek